

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Sportowych
im. Sportowców Ziemi Szczecińskiej
w Szczecinie

ROK SZKOLNY 2018/2019

1. Wstęp

Wychowanie, to wspieranie dziecka w rozwoju w pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (*art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe*).

Profilaktyka, „to proces, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu, przez zapewnienie pomocy potrzebnej mu w konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia, a w efekcie umożliwienie mu osiągnięcia subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia.” (Zbigniew B. Gaś)

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół Sportowych opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, Radę Szkoły i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu –przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,

- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

2. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 zmieniające to rozporządzenie
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018/2019
- Statut Zespołu Szkół Sportowych w Szczecinie.

3. Diagnoza obszarów problemowych

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (badającej poczucie bezpieczeństwa uczniów w ZSS przeprowadzona wśród uczniów, nauczycieli i rodziców w roku szkolnym 2015/2016),

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji szkolnego programu wychowawczo –profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2017/2018
- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów dydaktycznych i zespołów wychowawczych),
- innych (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

4. Misja szkoły

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanistycznych wartości, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.

Kultywujemy tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo - wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych (tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów), a także ich dalszy los.

Przygotowujemy młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych.

Ściśle współdziałamy z rodzicami (którzy są najlepszymi sojusznikami nauczycieli, zwłaszcza wychowawców) oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju.

Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich, bezpośrednich „klientów” szkoły.

5. Sylwetka absolwenta

Absolwent ZSS powinien:

a) być odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny:

- zachowywać się zgodnie z oczekiwaniami szkoły i domu rodzinnego,
- przestrzegać zasad wymiany poglądów z innymi, kultury dyskusji,
- nie budzić zastrzeżeń co do swojego wyglądu, higieny osobistej, dbałości o zdrowie,
- sprawnie współdziałać z innymi na terenie klasy, szkoły i poza nią;

b) być samodzielny, zaradny, otwarty:

- być ciekawy świata, korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- poszukiwać nowych obszarów dla swej aktywności,
- potrafić samodzielnie stawiać sobie pewne cele i konsekwentnie je realizować,
- umieć podejmować właściwe decyzje;

c) być uczciwy, prawy, prawdomówny:

- doceniać znaczenie zaufania w kontaktach między ludźmi,
- w przypadkach konfliktowych wybierać drogę szczerości i prawdomówności,
- umieć trafnie rozróżnić osoby godne zaufania,

d) być kulturalny, taktowny, szanujący innych:

- być nacechowany taktem i kulturą osobistą,
- być tolerancyjny,
- umieć stopniować oceny moralne,
- potrafić słuchać opinii innych,
- wyrażać szacunek dla tradycji, symboli narodowych i religijnych własnych i cudzych;

e) być krytyczny wobec siebie i innych:

- mieć świadomość istnienia różnych systemów wartości,
- być przygotowanym do odbioru informacji rozpowszechnianych przez media;

f) być wzorem sportowca do naśladowania dla innych uczniów/słuchaczy szkoły:

- osiągać mistrzostwo sportowe w swojej dyscyplinie,
- postępować zgodnie z zasadami fair play.

g) być obywatelem Europy XXI wieku, otwartym na europejskie i światowe wartości kultury.

6. Cele programu wychowawczo -profilaktycznego

Działalność wychowawczo –profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

7. Zadania wychowawczo -profilaktyczne programu:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole,

- wychowanie dzieci i młodzieży do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych,
- rozpoznawanie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości, kształtowania postaw społecznych i prozdrowotnych, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- wspomaganie ucznia, rodzica, nauczyciela poprzez system pomocy psychologiczno –pedagogicznej w szkole,
- współpraca z instytucjami wspomagającymi, m.in. Poradnią Psychologiczno –Pedagogiczną, Komendą Policji, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Centrum Planowania Kariery Zawodowej, MOPR, MOIK, „Powrót z U”, szczecińskimi uczelniami wyższymi, poradniami specjalistycznymi.

8. Formy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego:

- lekcje wychowawcze
- zajęcia edukacyjne
- zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym
- treningi
- zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistów, pracowników naukowych

- zajęcia pozalekcyjne
- konkursy
- udział w uroczystościach
- wycieczki, rajdy turystyczne
- zajęcia terenowe.

9. Metody realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego:

- pogadanki
- dyskusja
- burza mózgów
- metaplan
- wykłady
- warsztaty dla nauczycieli, rodziców, uczniów
- treningi, gry i zabawy psychologiczne
- prezentacje
- prelekcje
- projekty.

10. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

11. Plan działań wychowawczo –profilaktycznych

OBSZAR	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	Propagowanie zdrowego stylu życia. Realizacja edukacji zdrowotnej zgodnie z podstawą programową.	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez prowadzenie tematycznych zajęć pozalekcyjnych, wycieczki, promowanie sportu, współpracę z uczelniami wyższymi i instytucjami, itp. - podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody oraz wpływu środowiska na zdrowie, - promowanie wśród uczniów zasad higieny osobistej oraz zdrowego żywienia oraz informowanie o korzyściach, które z niego płyną (np. udział w akcjach promujących zdrowe odżywianie się, przygotowywanie uczniów do konkursów prozdrowotnych i ekologicznych i in.), - współpraca z rodzicami /opiekunami prawnymi uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor ds. sportu - wychowawcy klas - trenerzy - nauczyciele przedmiotów - pielęgniarka - wychowawcy świetlicy

	<p>Wspomaganie rozwoju osobistego ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w celu nabywania przez ucznia umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie (mocne i słabe strony), - edukacja w zakresie świadomości własnego ciała (zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania), - działania doskonalące umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego rozwoju intelektualnego w aspekcie planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji, - opieka nad uczniami z dysfunkcjami i problemami, organizacja pomocy psychologiczno –pedagogicznej uczniom, współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor ds. wychowawczych - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - doradca zawodowy - wychowawcy świetlicy
	<p>Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury psychicznej: zaburzenia nastroju, nerwice, depresje, zaburzenia jedzenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie psychoedukacji wśród uczniów, rodziców, nauczycieli na temat przyczyn i objawów zaburzeń jedzenia, nerwic, depresji, - organizowanie zajęć warsztatowych dotyczących radzenia sobie z emocjami, ze stresem, z uwzględnieniem trudności wynikających z uprawianej dyscypliny sportu, - prowadzenie zajęć wychowawczych na tematy związane z samorealizacją, samokontrolą i panowaniem nad własnymi emocjami, 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - wychowawcy świetlicy - pielęgniarka

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole i klasie, budowanie prawidłowych relacji	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć na temat obowiązujących reguł w szkole i poza nią (m.in. Statut szkoły, WSO), - integracja zespołów klasowych poprzez prowadzenie zajęć integracyjnych, lekcji wychowawczych, udział w wycieczkach i imprezach klasowych, - realizacja programów adaptacyjnych w szkole podstawowej, - edukacja na temat właściwej komunikacji, wyrażania emocji i ich rozumienia, - prowadzenie zajęć na temat zasad dobrego wychowania i właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, - podejmowanie działań mających na celu kształtowania i zwiększania umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu, - organizowanie zajęć dotyczących przeciwdziałaniu agresji i przemocy w szkole, - angażowanie rodziców w działalność na rzecz szkoły i klasy, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - wychowawcy świetlicy - nauczyciel bibliotekarz
	Kształtowanie postaw społecznych	-motywowanie do angażowania się w różne formy aktywności prospołeczne (akcje charytatywne, samorządność, itp),	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny

		<ul style="list-style-type: none"> -zachęcanie uczniów do czynnego udziału w wolontariacie (Szkolny Klub Wolontariusza), -podejmowanie działań w celu kształtowania umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń, -rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - psycholog szkolny -opiekun Szkolnego Koła Wolontariusza -opiekunowie SU - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy świetlicy
KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań	Wspomaganie samodoskonalenia ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć na temat właściwych postaw, takich jak np. pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność, itp., - działania w kierunku poprawy frekwencji uczniów, - prowadzenie lekcji dotyczących pozytywnego myślenia, podejmowania właściwych decyzji, - wspieranie uczniów w rozwijaniu samodzielności, kreatywności i innowacyjności, - motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, - mobilizowanie uczniów do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce i w sporcie, - upowszechnianie czytelnictwa i rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów (udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa), 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - doradca zawodowy - wychowawcy świetlicy - nauczyciel bibliotekarz

		<ul style="list-style-type: none"> - poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy (doradztwo zawodowe), współpraca z pracodawcami, - pogadanki o roli mediów w kształtowaniu wzorców zachowań, 	
	Kształtowanie postaw, wychowanie do wartości	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć na temat poszanowania tradycji i kultury własnego kraju, a także poszanowania innych kultur i tradycji, - rozwijanie tożsamości narodowej, szacunku dla kultury i dorobku narodowego poprzez udział w lekcjach tematycznych, uroczystościach i świętach państwowych, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska, - zapoznanie uczniów z historią szkoły, ceremoniałem, - realizowanie zajęć edukacyjnych na temat obowiązków i praw obywatelskich, - kształtowanie właściwych postaw wobec odmienności ludzi (niepełnosprawność, inna narodowość, wyznanie, status społeczny i in.), 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - wychowawcy świetlicy - nauczyciel bibliotekarz

<p>BEZPIECZEŃSTWO –profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Prowadzenie psychoedukacji wśród młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie warsztatów i lekcji wychowawczych, dotyczących konsekwencji używania środków psychoaktywnych, - podjęcie działań w celu umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, terroryzm, nietolerancja), - organizowanie zajęć na tematy: asertywność, budowanie systemu wartości, wyznaczanie celów życiowych, podejmowanie decyzji, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, organizowanie czasu wolnego, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi, - pedagogizacja rodziców o przyczynach i objawach używania substancji psychoaktywnych, - przeprowadzenie zajęć dotyczących kształtowania postaw seksualnych, - dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego w postępowaniu w sprawach nieletnich, - współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc w sytuacjach trudnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny - psycholog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - trenerzy - wychowawcy świetlicy
--	---	--	--

	<p>Bezpieczeństwo w sieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, w szczególności z Internetu i multimedialnych, - informowanie o bezpiecznym i odpowiedzialnym korzystaniu z zasobów dostępnych w sieci oraz o metodach przeciwdziałania cyberprzemocy, - pedagogizacja rodziców w zakresie bezpieczeństwa w sieci, 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny - wychowawcy klas - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy świetlicy - nauczyciel bibliotekarz
	<p>Bezpieczeństwo w szkole i poza nią</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział szkoły w programie „Bezpieczna szkoła”, - wdrażanie do bezpiecznego zachowania się uczniów w szkole i poza nią, - rozwijanie świadomości bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym, - działania na rzecz szeroko pojętego bezpieczeństwa nauczycieli i rodziców, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pedagog szkolny - wychowawcy klas - koordynator programu „Bezpieczna szkoła” - trenerzy - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy świetlicy

Opracowanie programu:

Elżbieta Bobrowska

Izabela Kaleta

Maria Kubiaczyk